

Exploring the Torah's Chronological Integrity - Part I

Before or After the Ten Commandments -

When did Bnei Yisrael Declare "Naaseh V'Nishmah"?

Source sheet for TIM shiur by Menachem Leibtag/

Introduction /

As any student of the Torah is aware, we often find debates among the classic commentators in regard to the chronological order of certain events. Assuming that G-d intentionally places events 'out of order' in the Torah, when we learn, we must not only attempt to ascertain the correct chronological order, but we must also search for the underlying reason for the change. [In Hebrew, this exegetic principle is referred to as "ein mukdam u'mu'uchar".]

In our first class in this series, we explore the famous debate between Rashi & Ramban regarding when the People of Israel declared "NA'ASEH V'NISHMAH" – their collective acceptance and willingness to serve as a Nation in the service of God.

I. Shmot Chapter 19 - From Covenant to Commandment

Arrival at Har Sinai:

1 In the third month after the children of Israel left the land of Egypt, the same day came they into the wilderness of Sinai. 2 And when they were departed from Rephidim, and were come to the wilderness of Sinai, they encamped in the wilderness; and there Israel encamped before the mount.

The Proposition:

3 And Moses went up unto God, and Hashem called unto him out of the mountain, saying: '*Thus shall you say to the house of Jacob, and tell the children of Israel:*

4 You have seen what I did unto the Egyptians, and how I bore you on eagles' wings, and brought you unto Myself.

5 Now therefore,
if you will hearken unto My voice,
and keep My covenant,
[then] you shall be Mine own treasure
from among all peoples;
for [because/eventhough] all the earth is Mine;

6 and you shall be for Me a:
kingdom of priests, and a holy
nation. *These are the words which you shall speak unto the children of Israel.'*

Arrival at Har Sinai:

א בַּחֹדֶשׁ, הַשְּׁלִישִׁי, לְצֵאת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם-- בַּיּוֹם הַזֶּה, בָּאוּ מִדְּבַר סִינַי. ב וַיִּסְעוּ
מִרְפִּידִים, וַיָּבֹאוּ מִדְּבַר סִינַי, וַיַּחֲנוּ, בְּמִדְבָּר;
וַיַּחֲנוּ-שָׁם יִשְׂרָאֵל, נֹגֵד הָהָר.

The Proposition:

ג וּמֹשֶׁה עָלָה, אֶל-הָאֱלֹהִים; וַיִּקְרָא
אֵלָיו יְהוָה, מִן-הָהָר לֵאמֹר: **כֹּה תֹאמַר
לְבֵית יַעֲקֹב, וְתַגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל.**
ד אַתָּם רְאִיתֶם, אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם;
וְאֲשָׂא אֶתְכֶם עַל-כַּנְּפֵי נְשָׁרִים, וְאָבִא
אֶתְכֶם אֵלַי. ה וְעַתָּה,

אם-שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְקוֹלִי, וּשְׁמַרְתֶּם,
אֶת-בְּרִיתִי-

-וְהִיִּיתֶם לִי סֻגְלָה מִכָּל-הָעַמִּים, כִּי-לִי
כָל-הָאָרֶץ.

ו וְאַתֶּם תִּהְיוּ-לִי מְמַלְכֶת כֹּהֲנִים, וְגוֹי
קָדוֹשׁ:

אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים, אֲשֶׁר תְּדַבֵּר, אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

Bnei Yisrael accept -

7 And Moses came and called for the elders of the people, and set before them all these words which Hashem commanded him. 8 And all the people answered together, and said: 'All that Hashem has spoken we will do.' And Moses reported the words of the people unto Hashem.

God's Plan(s) for how to transmit the laws

9 And Hashem said unto Moses: 'Lo, I come unto thee in a thick cloud, **that the people may hear when I speak with thee**, and may also believe thee for ever.' And Moses told the words of the people unto Hashem. [PLAN 'A' - via Moshe]

10 And Hashem said unto Moses: 'Go unto the people, and sanctify them to-day and to-morrow, and let them wash their garments, 11 and be ready against the third day; for the third day **Hashem will come down in the sight of all the people upon mount Sinai**. [PLAN 'B' -direct]

PREPARATION:

12 And you shall set bounds unto the people round about, saying: Take heed to yourselves, that you go not up into the mount, or touch the border of it; whosoever touches the mount shall be surely put to death; 13 no hand shall touch him, but he shall surely be stoned, or shot through; whether it be beast or man, it shall not live; when the ram's horn soundeth long, they shall come up to the mount.' 14 And Moses went down from the mount unto the people, and sanctified the people; and they washed their garments. 15 And he said unto the people: 'Be ready against the third day; come not near a woman.'

REVELATION

16 And it came to pass on the third day, when it was morning, that there were thunders and lightnings and a thick cloud upon the mount, and the voice of a horn exceeding loud; and **all the people that were in the camp trembled**. 17 And Moses brought forth the people out of the camp to meet God; and they stood at the nether part of the mount. 18 Now mount Sinai was altogether on smoke, because the LORD descended upon it in fire; and the smoke thereof ascended as the smoke of a furnace, and the whole mount quaked greatly. 19 And when the voice of the horn waxed louder and louder, **Moses spoke, and God answered him** with a voice.

Bnei Yisrael accept -

ז וַיָּבֹא מֹשֶׁה, וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי הָעָם; וַיֵּשֶׁם לִפְנֵיהֶם, אֶת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר צִוָּהוּ, יְהוָה. ח וַיַּעֲנוּ כָל-הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ, כָּל אֲשֶׁר-דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה; וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה אֶת-דְּבָרֵי הָעָם, אֶל-יְהוָה.

God's Plan(s) for how to transmit the laws

ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, הִנֵּה אָנֹכִי בְּאֵי אֶלֶיךָ בְּעַב הָעָנָן, בְּעַבּוֹר יִשְׁמַע הָעָם בְּדַבְרֵי עֲמֻךָ, וְגַם-בְּדֵי יֵאֱמִינוּ לְעוֹלָם; וַיַּגֵּד מֹשֶׁה אֶת-דְּבָרֵי הָעָם, אֶל-יְהוָה. [PLAN 'A' - via Moshe].

י וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵךְ אֶל-הָעָם, וְקִדְשְׁתֶּם הַיּוֹם וּמָחָר; וְכִבְּסוּ, שְׂמֹלֹתֵיכֶם. יא וְהָיוּ נֹכְחִים, לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי: כִּי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, יֵרֵד יְהוָה לְעֵינֵי כָל-הָעָם--עַל-הַר סִינַי. [PLAN 'B']

PREPARATION:

יב וְהִגַּבְלַתְּ אֶת-הָעָם סָבִיב לְאָמְרוֹ, הִשְׁמְרוּ לָכֶם לֹות בְּהָר וּנְגַע בְּקִצְהוֹ: כָּל-הַנֹּגַע בְּהָר, מוֹת יוּמָת. יג לֹא-תִגַּע בּוֹ יָד, כִּי-סִקּוֹל יִסְקַל אוֹ-יָרֵה יִירֶה--אִם-בְּהֵמָה אִם-אִישׁ, לֹא יַחִיָּה; בְּמִשְׁךָ, הַיִּבְלָה, הַמָּה, יַעֲלוּ בְהָר יָד וַיֵּרֵד מֹשֶׁה מִן-הָהָר, אֶל-הָעָם; וַיִּקְדָּשׁ, אֶת-הָעָם, וַיִּכְבְּסוּ, שְׂמֹלֹתֵם. טו וַיֹּאמֶר, אֶל-הָעָם, הָיוּ נֹכְחִים, לְשִׁלְשֵׁת יָמִים: אֶל-תִּגְשׁוּ, אֶל-אִשָּׁה.

REVELATION

טז וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהִיַת הַבֶּקֶר, וַיְהִי קֹלַת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל-הָהָר, וְקַל טָפָר, חֲזַק מְאֹד; וַיִּחַרַד כָּל-הָעָם, אֲשֶׁר בְּמַחֲנֶה. יז וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת-הָעָם לְקֹרֹאת הָאֱלֹהִים, מִן-הַמַּחֲנֶה; וַיִּתְיַצְבוּ, בְּתַחְתִּית הָהָר. יח וְהָר סִינַי, עָשָׂן כְּלוֹ, מִפְּנֵי אֲשֶׁר יֵרֵד עָלָיו יְהוָה, בָּאֵשׁ; וַיַּעַל עֲשָׂנוּ כְּעֹשֶׁן הַכִּבְשָׁן, וַיִּחַרַד כָּל-הָהָר מְאֹד.

יט וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר, הוֹלֵךְ וְחֲזַק מְאֹד;

מֹשֶׁה יִדְבֵר, וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל.

LIMITATION

20 And the LORD came down upon mount Sinai, to the top of the mount; and the LORD called Moses to the top of the mount; and Moses went up. 21 And the LORD said unto Moses: 'Go down, charge the people, lest they break through unto the LORD to gaze, and many of them perish.

22 And let the priests also, that come near to the LORD, sanctify themselves, lest the LORD break forth upon them.' 23 And Moses said unto the LORD: 'The people cannot come up to mount Sinai; for thou didst charge us, saying: Set bounds about the mount, and sanctify it.' 24 And the LORD said unto him: 'Go, get thee down, and thou shalt come up, thou, and Aaron with thee; but let not the priests and the people break through to come up unto the LORD, lest He break forth upon them.'

25 So Moses went down unto the people, and told them.

Skip to 20:14

LIMITATION

כ וַיֵּרֶד יְהוָה עַל-הַר סִינַי, אֶל-רֹאשׁ הָהָר; וַיִּקְרָא יְהוָה לְמֹשֶׁה אֶל-רֹאשׁ הָהָר, וַיַּעַל מֹשֶׁה.

כא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, רֵד הָעֵד בְּעַם:
פֶּן-יַהֲרִסוּ אֶל-יְהוָה לְרֹאוֹת, וַנִּפֹּל מִמֶּנּוּ
רַב. כב וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנֹּגְשִׁים אֶל-
יְהוָה, יִתְקַדְּשׁוּ:

פֶּן-יִפְרֹץ בָּהֶם, יְהוָה.

כג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, אֶל-יְהוָה, לֹא-יוּכַל הָעָם, לַעֲלֹת
אֶל-הַר סִינַי: כִּי-אַתָּה הֵעֵדְתָה בְּנִי, לֵאמֹר, הִגְבֵּל
אֶת-הָהָר, וְקַדְשְׁתּוּ. כד וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי יְהוָה לְדָ-
רַד, וְעָלִיתָ אֵתָה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ;

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם, אֶל-יַהֲרִסוּ לַעֲלֹת
אֶל-יְהוָה--פֶּן-יִפְרֹץ-בָּם.

כה וַיֵּרֶד מֹשֶׁה, אֶל-הָעָם; וַיֹּאמֶר, אֲלֵהֶם.

שמות פרק כ The Ten 'STATEMENTS'
א וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים, אֵת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
לְאִמֹר. {ס}

After the DIBROT:

יד וְכָל-הָעָם רָאוּ אֶת-הַקּוֹלֹת וְאֶת-הַלְפִידִם,
וְאֵת קוֹל הַשֹּׁפָר, וְאֶת-הָהָר, עֹשֵׂן; וַיִּרְא הָעָם
וַיִּנְעוּ, וַיַּעֲמְדוּ מֵרָחֵק.

14 And all the people perceived the thunderings, and the lightnings, and the voice of the horn, and the mountain smoking; and when the people saw it, they trembled, and stood afar off.

טו וַיֹּאמְרוּ, אֶל-מֹשֶׁה, דַּבֵּר-אַתָּה עִמָּנוּ,
וְנִשְׁמָעָה; וְאַל-יְדַבֵּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים, פֶּן-נָמוּת.

15 And they said unto Moses: 'Speak thou with us, and we will hear; but let not God speak with us, lest we die.'

טז וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעָם, אַל-תִּירְאוּ, כִּי
לְבַעֲבוֹר נִסוֹת אֶתְכֶם, בָּא הָאֱלֹהִים; וַיִּבְעָבוֹר,
תַּהֲיֶיהָ יִרְאָתוֹ עַל-פְּנֵיכֶם--לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ.

16 And Moses said unto the people: 'Fear not; for God is come to prove you, and that His fear may be before you, that ye sin not.'

יז וַיַּעֲמֵד הָעָם, מֵרָחֵק; וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל-הָעֲרָפֶל,
אֲשֶׁר-שָׁם הָאֱלֹהִים. {ס}

17 And the people stood afar off; but Moses drew near unto the thick darkness where God was. {S}

יח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, כֹּה תֹאמַר אֶל-

18 And the LORD said unto Moses: Thus

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : אַתֶּם רְאִיתֶם--כִּי מִן-
הַשָּׁמַיִם, דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם. thou shalt say unto the children of Israel:
Ye yourselves have seen that I have talked
with you from heaven.

יט לא תַעֲשׂוּן, אֹתֵי : אֱלֹהֵי כֶסֶף וְאֱלֹהֵי זָהָב,
לא תַעֲשׂוּ לָכֶם. 19 Ye shall not make with Me--gods of
silver, or gods of gold, ye shall not make
unto you.

כ מִזְבֵּחַ אֲדָמָה, תַעֲשֶׂה-לִי, וְזִבַחְתָּ עָלָיו
אֶת-עֹלֹתֶיךָ וְאֶת-שְׁלָמֶיךָ, אֶת-צֹאנֶיךָ וְאֶת-
בְּקָרְדְּךָ ; בְּכֹל-הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכֵּר אֶת-
שְׁמִי, אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ. 20 An altar of earth thou shalt make unto
Me, and shalt sacrifice thereon thy burnt-
offerings, and thy peace-offerings, thy
sheep, and thine oxen; in every place where
I cause My name to be mentioned I will
come unto thee and bless thee.

II. CHAPTER 24 - NOTE HOW IT BEGINS

א וְאֶל-מֹשֶׁה אָמַר עֲלֶה אֶל-יְהוָה, אַתָּה
וְאַהֲרֹן נָדָב וְאַבִּיהוּא, וְשִׁבְעֵים, מִזִּקְנֵי
יִשְׂרָאֵל ; וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם, מֵרָחֹק. 1 And unto Moses He said: 'Come up
unto the LORD, thou, and Aaron, Nadab,
and Abihu, and seventy of the elders of
Israel; and worship ye afar off;

ב וּנְגַשׂ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל-יְהוָה, וְהֵם לֹא יִגָּשׁוּ ;
וְהָעָם, לֹא יַעֲלוּ עִמּוֹ. 2 and Moses alone shall come near unto
the LORD; but they shall not come near;
neither shall the people go up with him.'

ג וַיָּבֹא מֹשֶׁה, וַיְסַפֵּר לָעָם אֶת כָּל-דְּבָרֵי
יְהוָה, וְאֵת, כָּל-הַמִּשְׁפָּטִים ; וַיַּעַן כָּל-הָעָם
קוֹל אֶחָד, וַיֹּאמְרוּ, כָּל-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר-דִּבֶּר
יְהוָה, נַעֲשֶׂה. 3 And Moses came and told the people all
the words of the LORD, and all the
ordinances; and all the people answered
with one voice, and said: 'All the words
which the LORD hath spoken will we do.'

ד וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה, אֶת כָּל-דְּבָרֵי יְהוָה, וַיִּשְׁכַּם
בַּבֹּקֶר, וַיָּבֵן מִזְבֵּחַ תַּחַת הָהָר ; וּשְׁתֵּים עָשָׂר
מִצֵּבָה, לְשִׁנֵּי עֵשֶׂר שְׁבֵטֵי יִשְׂרָאֵל. 4 And Moses wrote all the words of the
LORD, and rose up early in the morning,
and builded an altar under the mount, and
twelve pillars, according to the twelve
tribes of Israel.

ה וַיִּשְׁלַח, אֶת-נְעָרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיַּעֲלוּ,
עֹלֹת ; וַיִּזְבְּחוּ זִבְחֵי שְׁלָמִים, לַיהוָה--פָּרִים. 5 And he sent the young men of the
children of Israel, who offered burnt-
offerings, and sacrificed peace-offerings
of oxen unto the LORD.

ו וַיִּקַּח מֹשֶׁה חֲצֵי הַדָּם, וַיִּשֶׂם בְּאַגָּנֹת ; וְחֲצֵי
הַדָּם, זָרַק עַל-הַמִּזְבֵּחַ. 6 And Moses took half of the blood, and
put it in basins; and half of the blood he
dashed against the altar.

ז וַיִּקַּח סֵפֶר הַבְּרִית, וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵי הָעָם ;
וַיֹּאמְרוּ, כָּל אֲשֶׁר-דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע. 7 And he took the book of the covenant,
and read in the hearing of the people; and
they said: 'All that the LORD hath spoken
will we do, and obey.'

ח וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת-הַדָּם, וַיִּזְרַק עַל-הָעָם ;
וַיֹּאמֶר, הִנֵּה דַם-הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה
עִמָּכֶם, עַל כָּל-הַדְּבָרִים, הָאֵלֶּה. 8 And Moses took the blood, and
sprinkled it on the people, and said:
'Behold the blood of the covenant, which
the LORD hath made with you in
agreement with all these words.'

ט וַיַּעַל מֹשֶׁה, וְאַהֲרֹן--נָדָב, וְאַבִּיהוּא, 9 Then went up Moses, and Aaron,
Nadab, and Abihu, and seventy of the

elders of Israel; וְשִׁבְעִים, מְזֻקְנֵי יִשְׂרָאֵל.

י וַיִּרְאוּ, אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל; וְתַחַת רַגְלָיו, כִּמְעֹשֶׂה לְבֵנֵת הַסַּפִּיר, וּכְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם, לְטָהָר. 10 and they saw the God of Israel; and there was under His feet the like of a paved work of sapphire stone, and the like of the very heaven for clearness.

יא וְאֶל-אֲצִילֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, לֹא שָׁלַח יָדוֹ; וַיַּחְזוּ, אֶת-הָאֱלֹהִים, וַיֹּאכְלוּ, וַיִּשְׁתּוּ. {ס} 11 And upon the nobles of the children of Israel He laid not His hand; and they beheld God, and did eat and drink. {S}

Rashi 24:1

(ואל משה אמר –

פרשה זו **קודם עשרת הדברות**. בארבעה בסיון נאמר לו: עלה.

RAMBAN

ואל משה אמר וגו' – פרשה זו קודם עשרת הדברות בארבעה בסיון נאמרה לו. לשון רבינו שלמה.

ואין הפרשיות באות כסדרן ולא כמשמען כלל.

ועוד כתוב: ויבא משה ויספר לעם את כל דברי יי' ואת כל (המשפטים) שמות כ"ד:ג'

(שהם המשפטים האלה הכתובים למעלה,

שאמר בהם: ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם) שמות כ"א:א'

כי איננו נכון שיהיה על המשפטים שנצטוו בני נח ושנאמרו להם במרה שכבר שמעו וידעו אותם.

ולא יאמר 'ויספר' אלא בחדשות^א אשר יגיד.

וכבר היטיב לראות ר' אברהם שפירש הענין

כסדרו,^ב ואמר כי עד הנה ספר הברית.

והנה הפרשיות כולן באות כהוגן,

שאחר מתן תורה מיד בו ביום אמר השם אל משה: כה

תאמר אל בני ישראל אתם ראיתם כי מן השמים דברתי
עמכם (שמות כ':י"ח)
, והתחיל לחזור ולהזהיר על עבודה זרה: לא תעשון אתי
וגו' (שמות כ':י"ט),
וצוה אותו: ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם (שמות
כ"א:א'), (וכל המצות הבאות אחרי כן, והשלים באזהרת
עבודה זרה שימצאו בארץ ובעובדיה) (שמות כ"ג:ל'-ל"ג)

, (ואמר לו אחרי צוותך זה להם: **עלה אל י"י אתה
ואהרן**. והזכירה הפרשה כי משה עשה כמצות השם ובא
אל המחנה: ויספר לעם את כל דברי י"י) (שמות
כ"ד:ג') (כאשר צוה אותו: כה תאמר אל בני ישראל
וגו' (שמות כ':י"ח), (ואת כל המשפטים כאשר צוהו: ואלה
המשפטים אשר תשים לפניהם) (שמות כ"א:א'), (וקבלו
הכל בשמחה ואמרו: כל אשר דבר י"י נעשה)

. ומשה כתב ביום ההוא בספר הברית^א כל מה שנצטוה
חוקים ומשפטים ותורות, [ולקח הספר ההוא להיות בידו
עד למחרת, כי לא היה באותו היום כדי לבנות המזבח,
ושתים עשרה מצבה, ולעשות עולות ושלמים, וכל
המעשים הרבים ההם) (שמות כ"ד:ד'-ה'), (ועוד שטוב
ונכון הוא להמתין להם הברית עד למחר ולתת להם עצה
ומתון בדבר לדעת הישכם אוהבים לעשות כן בכל לבבם
ובכל נפשם
].^ב והשכים בבקר ממחרת היום ההוא לכרות להם ברית

על הכל, [וכל ישראל השכימו לרגליו, וחזרו למקום שעמדו בקבלם את עשרת הדברים ושם^ט] (ו)בנה המזבח, וזבח הזבחים, ונתן חצי הדם על מזבח יי'א וחצי הדם שם באגנות, ולקח הספר שכתב מאמש וקראו באזניהם, וקבלו עליהם עוד לבא בברית עמו, ואמרו: כל אשר דבר יי' נעשה ונשמע (שמות כ"ד:ז' (אליך, ככל אשר תצוה מאתו ית', ואז זרק עליהם חצי הדם, כי זאת אות הברית לבא השנים בחלקים שוים.

ואחרי שהשלים מעשיו עמהם הוצרך למלאות דבר השם שאמר לו: **עלה אל יי' אתה ואהרן וגו'**, והוא שאמר: ויעל משה ואהרן נדב ואביהוא וגו' (שמות כ"ד:ט'). (ואמר לו השם פעם שנית: עלה אלי ההרה והיה שם) (שמות כ"ד:י"ב – (הודיעו שיתעכב שם ימים בקבלת הלוחות והתורה
].^{יב}

וראיתי במכילתא (מכילתא דרבי ישמעאל שמות יי'ט:י') (שנחלקו בדבר, יש שאמרו שהיה קודם מתן תורה בחמישי, ואמר להם הרי אתם קשורים תפוסין וענובין, מחר בואו וקבלו עליכם את^ג כל המצות. ורבי יוסי בר' יהודה אמר בו ביום נעשו כל המעשים, כלומר **בו ביום לאחר מתן תורה** נעשו המעשים של סיפור העם וכתובת ספר הברית, הכל כמו שפירשנו. ולזה שומעין שאמר כהלכה.